

PÕLLUMAJANDUSMINISTEERIUM

Hr Olavi Lütis
Riigikontroll

Teie 12.07.2006 2006 nr OSIV-2-7.1/06/

Meie 2006 nr

Kontrolliaruande eelnõu

Lugupeetav härra Lütis

Oleme tutvunud Teie poolt koostatud auditi „Põllumajandusministeeriumi 2005. a raamatupidamise aastaaruande ja tehingute seaduslikkuse auditeerimine riigi 2005. a majandusaasta koondaruande hinnangu andmiseks” kontrolliaruande eelnõuga.

Edastame Teile oma seisukohad kontrolliaruande eelnõus tehtud ettepanekute kohta. Samuti oleme valmis esitama täiendavaid tõendusdokumente ja selgitusi omapoolsete väidete ja kommentaaride kinnitamiseks.

Lugupidamisega

Ester Tuiksoo
Minister

Lisa(d): vastus kontrolliaruande eelnõule 4 lehel 1 eks

Margit Krieger, margit.krieger@agri.ee, 625 6159

PÕLLUMAJANDUSMINISTEERIUM

Hr Olav Lüüs
Riigikontroll

Teie 12.07.2006 nr OSIV-2-7.1/06/

Meie 2006 nr

Kontrolliaruande eelnõu

Lugupeetav härra Lüüs

Täname Teid läbiviidud auditi ja meeldiva koostöö eest. Teie poolt väljatoodud tähelepanekud ja soovitused aitavad kaasa juhtimis- ja kontrollisüsteemide tulemuslikkuse ja efektiivsuse parendamisele Põllumajandusministeeriumi valitsemisalas.

Riigikontrolli seaduse § 50 lg 4 kohaselt esitame Teile omapoolsed seisukohad kontrolliaruande eelnõus sisalduvate hinnangute ja ettepanekute kohta.

Eelnõu p. 1.1. Märkus toetuste kajastamise kohta.

Käesolevaga kinnitame, et punktis 1.1. väljatoodud Põllumajanduse Registrite ja Informatsiooni Ameti (edaspidi PRIA) bilansis kajastuvad nõuded ja ettemaksed, laenu- ja liisingunõuded summas 1 012 859 235 krooni ning muud kohustused ja ettemaksed summas 601 824 042 krooni seisuga 31.12.2005 on inventeeritud.

Inventuuri tulemused kinnitavad eelpool nimetatud saldode õigsust ja usaldusväärsust seisuga 31.12.2005. Välja arvatud bilansis kajastuvate nõuete ja ettemaksete saldo, mis aasta lõpu seisuga pidi olema 1 560 929.56 krooni väiksem. Vastavad paranduskanded on tehtud jaanuaris 2006. a.

Eelnõu p. 1.3. Ülemäärase laovarude eest tasumise kohustuse kajastamata jätmine.

Oleme jätkuvalt seisukohal, et suhkru üleliigse koguse eest Euroopa Komisjoni määrusega 832/2005/EÜ ja määrusega 651/2005/EÜ turult 30. novembriks 2005. a kõrvaldamata jäänud üleliigse suhkru eest sissenõutavate summade Euroopa Liidu eelarvesse kandmise tähtsajad, määratud kohustuse kajastamine Põllumajandusministeeriumi raamatupidamise aastaaruandes ei ole õige.

Kuna Rahandusministeeriumi tegevusvaldkonda kuuluvad riigi eelarvepoliitika kavandamine, koordineerimine ja elluviimine, samuti maksu- ja tollipoliitika kavandamine ja elluviimine, aga ka riigi finantsvarade ja -kohustuste haldamine, on meie arvates asjakohane, et Eesti riigi Euroopa Liiduga liitumishetkel üleliigse suhkrugaruga seotud kulud oleksid võetud arvele ja kajastatud Rahandusministeeriumi raamatupidamisaruandes.

Ühtlasi juhime tähelepanu asjaolule, et üleliigse laovaru tasu seaduse alusel arvutab Maksu- ja Tolliamet käitlejatele määratud tasu suuruse ja teeb maksmisele kuuluva laovaru tasu käitlejale teatavaks maksuteatega ning käitlejad peavad tasu maksuma maksuhalduri pangakontole. Laovaru tasu laekub riigieelarvesse ning Põllumajandusministeeriumil ei ole ülevaadet selle kohta, kui palju üleliigse laovaru tasu Eesti ettevõtjalt laekub.

Nimetatud seisukohad oleme Rahandusministeeriumile edastanud oma kirjas nr. 3.1.-8/4613-1, 31.05.2006.a.

Eelnõu p. 2.1. Puudused PRIA raamatupidamiskorralduses.

Arvestame Riigikontrolli seisukohtadega, mis puudutavad PRIA raamatupidamiskorralduse korrastamise ja tugevdamise vajadust. Nimetatud ettepanekute realiseerimiseks oleme planeerinud järgmised tegevused:

- Toetuste raamatupidamise arvestus viiakse alates oktoobrist 2006. a üle raamatupidamisprogrammi Axapta, mis võimaldab vähendada käsitsi töödeldavate andmete mahtu, integreerida erinevates infosüsteemides kajastatavad andmed ning lihtsustada koondaruannete ja -päringute koostamist.
- PRIA raamatupidamisarvestuse korraldamise eest vastutavaks isikuks määratakse ameti pearaamatupidaja. Selleks tehakse vastavad muudatused ja täpsustused nii Raamatupidamisbüroo, Finantsosakonna kui Haldusosakonna põhimäärustesse. Samuti viiakse vajalikud muudatused sisse vastavate tegevuste eest vastutavate ametnike ametijuhenditesse ning PRIA raamatupidamist ja finantsarvestust reguleerivatesse protseduurijuhenditesse hiljemalt 2006. a septembri lõpuks.
- PRIA varade ja kohustuste inventeerimise protseduurid viiakse vastavusse RÜE §-ga 51. Täiendused ja muudatused nimetatud nõuete täitmiseks sätestatakse vastavates protseduurijuhendites hiljemalt 2006. a septembris.

Eelnõu p. 2.2.1. Vead eelarve planeerimisel.

Põllumajandusministeerium ja PRIA on alustanud tegevuste kokkuleppimist, mis puudutab ettepanekut parandada finantsplaanide koostamist ning planeerida eelarve strateegilisi arengu- ja tegevuskavu arvesse võttes võimalikult täpselt.

Kasutamata eelarve jääk koosneb peamiselt turukorralduslikele meetmetele ettenähtud vahenditest. Vastavate meetmete rakendamine sõltub otseselt põllumajandussaaduste hindade arengust maailmaturul, mistõttu pole võimalik täpselt kavandada ka eelseisval perioodil väljamakstavaid toetusi. Juhul kui hindade tase maailmaturul on

kõrge, puudub vajadus eksporditoetuste maksmiseks ning eelarves ettenähtud välisabi jääb planeeritud summas kasutamata.

Eelnõu p. 2.3. Riigile ebasoodsad üüri- ja rendilepingud

- OÜ-le Maaelu Arengu Instituut üüritud kinnistu osas (asukohaga Tartu Tuglase 13) on alustatud müügimenetlusega.
- Rendilepingutest tulenevalt vaadatakse OÜ-le Hiiumaa Agro ja Tori Hobusekasvandusele renditud kinnistute rendihinnad täiendavalt üle 2006. aastal.
- Pärnumaa Veterinaar keskuse hoones asuvate pindade (2 korterit a 64 m²) üürihindade määramisel on aluseks võetud Pärnu Volikogu määruses 17.04.2003 nr. 18 toodud eluruumide üüri piirmäärad.
- Tallinnas Kivila tänava korteri puhul kuulub üürimäär ülevaatamisele 2006. aasta lõpuks.
- Viljandi Veterinaar keskuses AS Kesko Agrole üüriti pinnad avaliku pakkumise teel. Pakkumisel osales üks soovija ning seetõttu kujunes antud pinnale enampakkumise hinnaks 7.- krooni /m² eest.
- Lääne-Virumaa Veterinaar keskuse poolt Ida-Virumaal Vihula vallas Koljakul väljaüüritud pinna puhul on tegemist veterinaarjaoskonna hoone ruumidega, kus osutab teenust piirkonna volitatud veterinaararst. Üürisumma on kooskõlas piirkonnas kehtiva tasemega.
- Põlva Veterinaar keskuse poolt on renditud pinnad veterinaarapteegile (FIE Mari Zöbin) ja piirkonna ainukesele loomakliinikule (OÜ Põlva Väikeloomakliinik). Hoone paikneb linna ääres ja üürisumma on kooskõlas piirkonnas kehtivate üürimääradega.
- Saue Tule tänaval asuv korter on kantud 2007. a erastamise kavasse ja planeeritakse müüa 2007. aastal.

Eelnõu p. 2.4. Puudused riigihangete korraldamisel.

Ministeerium planeerib valitsemisala asutustele 2006. aasta II poolaastal ja 2007. a jooksul koolituste korraldamist riigihangete alase töö parandamiseks ning seaduste täitmise tagamiseks, samuti uue, vastuvõetava "Riigihangete seaduse" tutvustamiseks.

Parandamiseks riigihangete korraldamist Põllumajandusministeeriumi valitsemisalas on ministeerium korraldanud ja planeerib korraldada tsentraalseid riigihankeid, mille tulemusel edukaks tunnistatud pakkujalt saavad teenuseid osta ka valitsemisala asutused.

2005.a. lõpus korraldati riigihange trükiteenuste ostmiseks, sh veterinaaria ja toiduohutusalaste dokumentide blankettide soetamiseks Veterinaar- ja Toiduametile. Ministeerium on välja töötanud ning korraldab 2006. a autokütuste riigihanke. Antud hankega soetatakse kütust nii ministeeriumi ametiautode kui ka valitsemisalasse kuuluvate asutuste autodele.

Eelnõu p. 2.5. Saadud vara ebasoodsatel tingimustel kasutamine

Jõgeva Sordiaaretuse Instituudi ja valla vahel sõlmitud kasutusvalduse lepingut külaliste maja ruumide kohta on mitmel korral arutatud ning külaliste maja ruumide majandusküsimus ja otstarbekus kuulub otsustamisele 2006. a lõpuks.

Eelnõu p. 3. Eelmisel aastal tehtud ettepanekute rakendamine.

Ministeerium on püüdnud Riigikontrolli kontrollaruandes toodud ettepanekuid ja märkusi arvestada ja järgida. Mitmetel juhtudel on tegemist pikaajaliste rendi- või üürilepingutega ning nende muutmine või lõpetamine on pikaajaline ja keeruline protsess.

OÜ Tori Hobusekasvandusega sõlmitud lepingu maksumus on 2003. a 12 000.- (kaheteistkümnelt tuhandelt) kroonilt tõusnud 2005. a 20 000.- (kahekümnele tuhandele) kroonile. Samas on tegemist ettevõtjaga, kes hooldab, säilitab ja aretab Tori hobuseid, kelle olemasolu on riigi kultuuriloole ja põllumajandustraditsioonidele eriti oluline.

OÜ-ga Tartu Agro 2000. a sõlmitud rendileping on 2005. a seisuga 8 korda kallinenud. 2000. a – rendimakse 10 000.- krooni aastas; 2005. a - 80 000.- krooni aastas. 2006. a II poolaastal vaadatakse rendisummad järjekordselt üle ning võimalusel korrigeeritakse hindu riigile soodsamas suunas.

Lugupidamisega

Ester Tuiksoo
Minister

Margit Krieger, margit.krieger@agri.ee, 625 6159